

Sygn. akt III AUz 332/16

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lipca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Iwona Krzeczowska - Lasoń (spr.)

Sędziowie: SA Lucyna Ramlo

SA Grażyna Horbulewicz

po rozpoznaniu w dniu 18 lipca 2016 r. w Gdańsku na posiedzeniu niejawnym

sprawy M. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o emeryturę pomostową

na skutek zażalenia M. P. na postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 25 maja 2016 r. sygn. akt VIII U 656/16

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA Lucyna Ramlo SSA Iwona Krzeczowska – Lasoń SSA Grażyna Horbulewicz

Sygn. akt III AUz 332/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 maja 2016 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku odrzucił odwołanie M. P. od decyzji Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w G. z dnia 18 listopada 2015 r. odmawiającej przyznania jej prawa do emerytury pomostowej. Sąd pierwszej instancji stwierdził, że odwołanie z dnia 29 stycznia 2016 r. zostało wniesione z przekroczeniem ustawowego terminu określonego w art. 477⁹ § 1 k.p.c. W ocenie Sądu opóźnienie w złożeniu odwołania było nadmierne i niczym nieusprawiedliwione. W związku z tym przedmiotowe odwołanie podlegało odrzuceniu na podstawie przepisu art. 477⁹ § 3 k.p.c.

Od powyższego postanowienia wnioskodawczynie złożyła zażalenie. Wnosząc o jego uchylenie i merytoryczne rozpoznanie sprawy opisała subiektywne przyczyny opóźnienia złożenia odwołania, które wynikały z trudności jakie towarzyszyły złożeniu wniosku o emeryturę pomostową, braku znajomości przepisów prawa, jej sytuacji zdrowotnej i majątkowej. Ubezpieczona powołując się na powyższe okoliczności wskazała, że po otrzymaniu decyzji zrezygnowała z jej skarżenia, lecz zamiar ten zmieniła po skorzystaniu z porady prawnej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 477⁹ § 1 k.p.c. odwołanie od decyzji organu rentowego wnosi się na piśmie do organu, który wydał decyzję, w terminie miesiąca od doręczenia odpisu decyzji. Odwołanie wniesione po tym terminie jest bezskuteczne (art. 167 k.p.c.) i podlega odrzuceniu (art. 477⁹ § 3 k.p.c.).

Według ogólnych reguł procesu pismo spóźnione może być skutecznie wniesione ponownie po uzyskaniu przez stronę przywrócenia terminu do jego wniesienia (art. 168 k.p.c.). W odrębnym postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych postępowanie o przywrócenie terminu w odniesieniu do odwołania, czyli pisma wszczynającego postępowanie, nie jest stosowane. Sąd z urzędu, w trakcie wstępnego badania sprawy, dokonuje nie tylko sprawdzenia zachowania przez stronę terminu do wniesienia odwołania, ale także - w przypadku stwierdzenia opóźnienia - ocenia jego rozmiar oraz przyczyny. Sąd ma dyskrecyjną możliwość potraktowania spóźnionego odwołania tak, jakby zostało wniesione w terminie. Może tego dokonać pod warunkiem uznania, że przekroczenie terminu nie jest nadmierne oraz że nastąpiło z przyczyn niezależnych od skarżącego. Stosownie do oceny tych okoliczności odwołanie odrzuca albo nadaje mu bieg.

Ocena nadmierności opóźnienia powinna być odniesiona do końcowej daty miesięcznego terminu na wniesienie odwołania, a zatem opóźnienie powinno być liczone nie od daty otrzymania decyzji organu rentowego, lecz od końca terminu na wniesienie odwołania.

Jeżeli strona była należycie pouczona o trybie i terminie zaskarżenia decyzji organu rentowego, to wniesienie odwołania z kilkumiesięcznym opóźnieniem jest nadmiernym przekroczeniem terminu z przyczyn zależnych od odwołującego się (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1997 r., II UKN 61/97, OSNAPiUS 1998, Nr 3, poz. 104). Wprawdzie Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 14 lutego 1996 r., II URN 63/95 (OSNAPiUS 1996 nr 17, poz. 256) przyjął, że pojęcie niezależnych od strony przyczyn uchybienia terminowi jest sformułowaniem szerszym od "braku winy strony" w rozumieniu art. 168 § 1 k.p.c. i pozwala na uwzględnienie także niektórych przyczyn zawinionych, to jednak - zdaniem składu Sądu Apelacyjnego orzekającego w niniejszej sprawie - okoliczności rozpoznawanego przypadku stanowiąc nie usprawiedliwiają opóźnienia wnioskodawczyni.

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy zaskarżoną w sprawie decyzję przekazał dnia 18 listopada 2015 r. do wysłania zwykłą przesyłką pocztową listową przez operatora pocztowego – Poczta Polska, zgodnie z art. 71 a ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych - tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz.936). Biorąc pod uwagę wskaźnik czasu przebiegu przesyłek pocztowych w obrocie krajowym określony w rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków wykonywania usług powszechnych przez operatora wyznaczonego (Dz.U. z 2013 r. poz.545) Sąd Apelacyjny przyjął, że przesyłka zawierająca decyzję doręczona została osobiście ubezpieczonej dnia 23 listopada 2015 r. Odwołanie wniesione dnia 29 stycznia 2016 r., z ponad dwumiesięcznym opóźnieniem, jest nadmiernym przekroczeniem terminu. Opóźnienie we wniesieniu odwołania nie jest kwestionowane przez ubezpieczoną.

W ocenie Sądu Apelacyjnego wniesienie odwołania z przekroczeniem terminu nie nastąpiło także z przyczyn niezależnych od skarżącej.

Ocena twierdzeń o nieznajomości prawa nie może być oderwana od konkretnych okoliczności faktycznych. W zażaleniu ubezpieczona w sposób ogólnikowy powołała się na nieznajomość prawa, jako przyczynę przekroczenia terminu do wniesienia odwołania.

Ubezpieczona była pouczona przez organ rentowy o terminie i sposobie wniesienia odwołania od decyzji z dnia 18 listopada 2015 r. Zakreślony przez ustawodawcę termin miesięczny do wniesienia odwołania jest w ocenie Sądu terminem wystarczającym do powzięcia wszelkich informacji niezbędnych do dochodzenia swoich praw. Mając na uwadze odformalizowanie tego środka prawnego w odwołaniu ubezpieczona nie była zobowiązana do wskazania żadnych konkretnych zarzutów, czy podstaw, a nawet wniosków dowodowych. Wystarczyło samo przejawienie niezadowolenia z decyzji organu rentowego i wyrażenie woli co do odmiennego rozstrzygnięcia. Ani z akt ZUS ani z akt sprawy nie wynika, aby ubezpieczona miała trudności w dochodzeniu swoich roszczeń przed organem rentowym

i przed sądem. Twierdzenie o nieznajomości prawa nie jest w tej sytuacji dostateczną przyczyną dla przyjęcia, że uchybienie terminowi wniesienia odwołania nastąpiło w sposób nie zawiniony.

Nadto skarżąca nie wykazała, że jej stan zdrowia uniemożliwił złożenie odwołania w terminie. Nadmiernego spóźnienia odwołania od decyzji organu rentowego nie usprawiedliwia także początkowa rezygnacja z wniesienia środka prawnego. Jest to zawinione i niczym nie usprawiedliwione zaniechanie czynności procesowej, które wynika z nagannego zaniedbania własnych spraw, nieprzykładania do nich stosownej staranności oraz troskliwości. Działanie takie stanowi zależną od odwołującego przyczynę przekroczenia terminu w rozumieniu art. 477⁹ § 3 k.p.c., po którym odwołanie ulega odrzuceniu.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

SSA Lucyna Ramlo SSA Iwona Krzeczowska – Lasoń SSA Grażyna Horbulewicz